

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > Fremtidens landbrugsbyggeri > Stor stigning i antallet af halmbrande

Stor stigning i antallet af halmbrande

Antallet af brande i oplag af halm og hø var i 2013 mere end 30 pct. højere end gennemsnittet for de tre foregående år

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvert år er der brande i halmoplæg – både i det fri og i bygninger. Men i 2013 var antallet af disse brande mere end 30 pct. højere end gennemsnittet for de tre foregående år. Ifølge tal fra Redningsberedskabets Statistikbank var der i 2013 209 udrykninger til sådanne brande. Brandene forekommer ikke kun på bestemte årstider, men ses hele året.

Naturbrande i juli 2014

Denne sommer har desværre budt på usædvanligt mange brande i naturen. Hele 448 meldinger om naturbrande, har der været i juli måned 2014. Disse er blot nogle af avisoverskrifterne fra denne sommer:

Brandene er kostbare, og der er åbenlyse gener forbundet med dem. Dette gælder for både landbruget og forsikringsbranchen. Også miljømæssige og energimæssige problemstillinger spiller ind. Endelig anvender brandvæsnerne mange ressourcer på brandslukningen.

En række myndigheder og organisationer - Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Landbrug og Fødevarer, Videncenter for Landbrug, Danske Halmleverandører, Forsikring & Pension, politiet (Nationalt Kriminalteknisk Center) og Beredskabsstyrelsen - er opmærksomme på de mange halmbrande og arbejder sammen for at dæmme op for stigningen.

"Udfordringen er at finde årsagerne til brandene. Når vi kender dem, kan vi stille skarpt på løsningsforslag, så stigningen i antallet af halmbrande kan bremses", forklarer Mikkel Rønnow, kampagnemedarbejder i Beredskabsstyrelsen. "En fornuftig adfærd og klare procedurer kan formentlig mindske risikoen for, at brandene opstår".

Årsagerne til halmbrandene kan være menneskelige faktorer, vejret og opbevaringsforhold, fx:

- Afbrænding (fx af affald)
- Elektriske installationer
- Motorkøretøjer
- Varmt arbejde
- Fyringsanlæg
- Uforsigtighed generelt
- Lynnedslag
- Brandstiftelse

- "Gløder fra bål fik fat i maskinhal"
- "Mejetærsker udbrændte"
- "36 brandmænd, betjente og civile indlagt efter brand"
- "Far og søn fik for meget røg"
- "Halm bunke selvantændte"
- "To lader brændt ned"
- "Lade med halm, dieselolie og rendegraver brændt ned"
- "Dyr blev reddet ud af gårdejer og hjælpere"
- "Kæmpebrand: 4.700 bigballede står i flammer"
- "Brand ødelagde korn – huse i fare"

Årsagen til mange af brandene er dog ukendt. I 90 tilfælde ud af i alt 209 brande i halmoplæg i 2013 blev brandårsagen registreret som "ukendt".

De brande, der opstår i hø- og halmoplæg, udvikler sig hurtigt, spredes over store afstande og er svære at slukke og afgrænse fx på grund af flyveild. Går der ild i omkringliggende bygninger, er der risiko for, at brandvæsnet også skal evakuere en eventuel husdyrbesætning.

Oplag på over 10 m³ af halm, hø, tagrør eller lign. i det fri og oplag på over 1.000 m³ af halm, hø, tagrør eller lign. i en bygning er omfattet af kapitel 15 i tekniske forskrifter for visse brandfarlige virksomheder m.m. (TF-visse).

Praktiske råd:

- Hold rent og ryddeligt, fx ved at fjerne løst halm
- Sørg for, at uvedkommende ikke har adgang til halmen
- Anvend kun arbejdsmetoder, hvor du kender proceduren og risikoen
- Undgå varmt arbejde tæt på halm og letantændeligt materiale – husk pulverslukker og vandslange i nærheden
- Kontrollér arbejdsstedet efter udført varmt arbejde
- Hav tilstrækkelig afstand mellem/til bygninger
- Undgå oplag mv. ved branddøre
- Flugtveje skal være frie og ryddelige i hele bredden – også af hensyn til brandvæsnet
- Vær opmærksom på maskinopstilling og placér ikke motorkøretøjer i eller ved oplaget
- Fjern antændelseskilder som gasser mv.

For at mindske risikoen for brandskader kan oplaget opdeles. Man skal så sikre, at fritliggende oplag overholder de gældende afstandskrav, jf. de tekniske forskrifter. Alle regler bunder i erfaring, også afstandsreglerne. Det er måske ikke pga. skellet, at brandfaren stiger, men at naboen kan have et halmoplæg lige på den anden side.

Hvad siger reglerne:

Hvad skal man have tilladelse til i det fri: Ved oplag på mellem 10 m³ og 1.000 m³ skal oplaget overholde kapitel 15 i TF-visse. Såfremt oplaget ikke overholder kapitel 15 i TF-visse, skal kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) give tilladelse til oplaget.

Hvad skal man have tilladelse til i bygninger: Ved oplag på mere end 1.000 m³ i en bygning skal kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) give tilladelse til oplaget. Såfremt der ønskes en stablingshøjde på mere end 6 m, er det Beredskabsstyrelsen, der fastsætter vilkår for oplaget.

Mere information:

Din egen kommune: Her kan du søge information og om tilladelse til opbevaring af halm og lign. Det er ofte det stedlige brandvæsen, der giver tilladelser til halmoplæg.

Videncenter for Landbrug og lokale landbocentre: Råd og vejledning om bl.a. dyrkning af afgrøder, natur- og miljøforhold, herunder de love og regler, der udgør rammebetingelserne for landbrugsproduktionen.

Beredskabsstyrelsens "Tekniske forskrifter for træbearbejdning og træoplag, plastforarbejdning og plastoplag, korn- og foderstofvirksomheder, fremstilling og oplagring af mel, visse brandfarlige virksomheder og oplag af 1. februar 1990 med senere ændringer" definerer bestemmelserne vedr. oplag af halm og lign. En tilhørende vejledning uddyber og forklarer visse af bestemmelserne og angiver en række anbefalinger, som kan være med til at øge brandsikkerheden i forbindelse med sådanne oplag.